

ЗАКЛИК ВСЕСВІТНЬОЇ РАДИ МИРУ

ХЕЛЬСІНКІ. (ТАРС). Всесвітня Рада Миру звернулася до всіх організацій, які ставлять своєю метою боротьбу за мир і демократію, із закликом відзначити день 10 грудня як міжнародний День солідарності з грецьким народом.

В опублікованій тут заяві секретаріату Всесвітньої Ради Миру говориться, що проведення Дня солідарності сприятиме ізоляції режиму грецької диктатури, приверне увагу до небезпечної політики США і НАТО в зв'язку з американськими поставками важкої зброї Греції.

ВРМ закликала до боротьби за ліквідацію в Греції концентраційних таборів і звільнення всіх політичних в'язнів.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

МОЛОДИЙ КОМУНАР

Орган Кіровоградського обкому АКМУ

Рік видання XI

№ 138 (1306).

ВІВТОРОК

17 Листопада

1970 р.

Ціна 2 коп.

ВЕЛИКІ ЗАВДАННЯ МОЛОДІ

НЬЮ-Йорк. (ТАРС). Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію, в якій підкреслюється великий вклад молоді у справу сприяння загальному мирному, справедливості і соціально-економічному прогресові. Молодь усіх країн світу, говориться в резолюції, повинна рішуче виступати проти будь-яких акцій по придушенню визвольних рухів народів, які все ще перебувають під колоніальним, расистським або іноземним пануванням, за знищення іноземної колоніальної окупації, за неутручання у внутрішні справи інших держав, поважання територіальної цілісності та незалежності держав і за здійснення декларації про надання незалежності колоніальним країнам і народам.

Резолюція закликає уряди і міжнародні організації створити умови для виховання молоді в дусі ідей миру, співробітництва між народами, поважання прав людини і принципів міжнародного права.

враховувати прагнення молоді і активізувати ефективні заходи, спрямовані на підтримку боротьби за мир і справедливість, міжнародну безпеку, самовизначення, визволення народів і територій, які перебувають під расовим, колоніальним та іноземним пануванням, за знищення іноземної колоніальної окупації, за неутручання у внутрішні справи інших держав, поважання територіальної цілісності та незалежності держав і за здійснення декларації про надання незалежності колоніальним країнам і народам.

Резолюція закликає уряди і міжнародні організації створити умови для виховання молоді в дусі ідей миру, співробітництва між народами, поважання прав людини і принципів міжнародного права.

ЩОМІСЯЦЯ першого і останнього тижня вони збираються на засідання, і Олександр Голуб, начальник заводського штабу «Комсомольського прожектора», запитує:

— Все зробили?
Потім обговорюють наслідки рейдів, планують роботу надалі. А буває й так:

— Тут, хлопці, надійшла заява з модельної. Скажуться, що інструментальники їх затримують. Пропоную назавтра рейд в інструментальний цех.

Після рейду на засідання штабу викликали робітників, виявили основні причини затримки виготовлення інструментів для модельної дільниці виварного цеху. Потім винесли це питання на обговорення цехових комсомольських зборів. Запросили, між іншим, начальника цеху В. Я. Лещенка. І інструментальники почали отримувати вчасно.

Епізод, наче б рядовий. Проте він характеризує стиль роботи заводських «прожектористів»: жодної заяви не залишають без уваги, розпочату справу доводять до кінця. Буває, що «доходить» вона вже в кабінеті директора заводу Б. В. Головатенка.

Штаб «Комсомольського прожектора» обрано так, щоб до нього не тільки ввійшли енергійні та принципові комсомольці, а щоб вони представляли кожну заводську службу. Таким чином, в полі зору «прожектористів» всі ділянки виробництва. А оскільки виробнича діяльність заводу складається з дуже різноманітних операцій, то перевірки піддаються вузлові питання виробництва. Так, під постійною увагою за-

водських дозорців — виконання замовлень на ремонт обладнання гірничих підприємств. Періодичність рейдів по перевірці ремонту — два рази на місяць. Виходячи з положень Листа ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС та ЦК ВЛКСМ «Про поліпшення використання резер-

Надійшла ЗАЯВА...

вів виробництва і посилення режиму економії в народному господарстві», заводський штаб «Комсомольського прожектора» планує постійні перевірки витрат електроенергії, мастильних матеріалів, рейди по визначенню коефіцієнта використання робочого часу на окремих ділянках.

Як видно з цього, заводський штаб організовує перевірки у великому масштабі. Однак це не означає, що інші порушення (як-то: прогули, пияцтво тощо) залишаються поза увагою «прожектористів». Ними займаються цехові пости, склад яких від двох до п'яти чоловік, залежно від кількості робітників у цеху. Роботу пости контролюють і направляють заводський штаб «КП».

Завод підтримує тісні зв'язки з підлеглими колгоспами імені Кірова та імені Чкалова. Як шефську допомогу наші робітники виконують роботи по ремонту сільськогосподарської техніки, механізації ферм, удосконаленню обладнання

ДІЄ ШТАБ «КП»

майстерень, що також знаходиться під контролем «прожектористів». А ще турбує дозорців побут і навчання молоді. Тепер питання розподілення житла, відпочинку в санаторіях, преміювання не вирішується без заводського штабу «КП», оскільки тут зафіксовано всі порушення трудової і побутової дисципліни з боку окремих працівників заводу.

Разом з виявленням недоліків в роботі чи в поведінці окремих працівників «прожектористів» широко висвітлюють хороші починання, пропонує досвід передовиків. Окремі статті в пресі (а «Бойові листки», «Біскавки» виходять в кожному цеху) не тільки рясніють карикатурами чи тривожними сигналами. Часто можна побачити, скажімо, листок з фотографією робітника і поздоровленням його з перевиконанням планового завдання. Трибуною «прожектористів» стала і заводська радіогазета, в якій багато місця відводиться виступам членів заводського штабу.

Штаб «КП» в своїй роботі тісно контактує з заводським комітетом комсомолу. Це цілком природно і дає позитивні наслідки. Адже разом обговорюються об'єкти перевірки, разом намагаємось ліквідувати виявлені недоліки. Зараз плануємо об'єднати зусилля з радою молодих спеціалістів. Таким чином, виконує кожен свою роботу, але дії усіх скоордировані на ліквідації недоліків у виробництві.

В. СІДЯК,
секретар комітету комсомолу рудоремонтного заводу.
м. Олександрія.

Ніна Резніченко — наймолодша доярка в колгоспі імені Ватутіна Кіровоградського району. Але по надоях молока вона наздоганяє найдосвідченіших колег. Ось тому і настій у неї такий чудовий.

Фото Ф. ПЛАХТІЯ.

Листопад здавна підсумовував працю хлібороба. І напруження сільських трударів зараз особливе — встигти б вивезти з поля останні буряки й кукурудзу, зорати землю, утеплити ферми. А якщо це листопад ювілейного року, останнього року п'ятиріччя твого колгоспу, ферми чи механізаторської бригади, то й праця твоя виливається в трудовий ентузіазм і натхнення.

Закінчення цьогорічного сезону польових робіт проходить

лишину його. За умовами змагання між комбайнерами за перші 50 гектарів виконаних буряків присуджується премія. Екіпажі Миколи Лебедка та Павла Поштавського одержали цю нагороду. А 23 жовтня Микола зі своїм напарником вже закінчили бурякові жнива, закінчили першими.

В числі кращих водіїв колгоспу — теж комсомольці. За три квартали року Микола Шамко, наприклад, наїздив 84204 тоннокілометрів. Майже стільки ж у молодого комуніста Віктора Зайонка, і в дощі, і в хуртовину мчить молоковоз

ж картина і в колгоспі імені Чапаєва. Доярки-комсомолки Ольга Чернега, Валентина Попович, Ганна Мельниченко, Валентина Барбаренко та телятниця Марія Таборовець за 10 місяців наблизились до завершення своїх річних завдань. На фермі № 3, де працюють 10 доярок, Валентина Барбаренко зараз займає третє місце по надоях молока, її сестра Лідія — четверте.

Виробничі показники змагання, як останню рейдову бригаду, свідчать — комсомольці залишаються хазяями свого слова. Шкода, що комітет комсомольських організацій зайняв пасивну позицію стороннього спостерігача. Вони не надають організованого характеру змаганню — і з результатів все йде самотаном. В колгоспі імені Урицького і Лозуватського відділенні райоб'єднання «Сільгосптехніка» навіть не розроблені умови змагання серед комсомольців і молоді. Тут комсомольські ватажки Анастасія Шмигель і Володимир Олексієнко посилаються на те, що молодь просто піддавилася до загальних змагань.

Не кращі справи і з висвітленням досягнень та захопленням переможців. Тут теж все зводиться до загальних і давно усталених форм. Найбільш популярним залишається стіннівка «Комсомольського прожектора». Щоправда, в жодній з трьох відділених бригадою організацій їх не було, і довелося про їх існування повірити на слово. Перехідні вимпели — ті ж, що були кілька років тому. Показникам досягнень кращого місяця, ніж розграфлені дошки, не знайшлось. Жодного плаката чи діаграми, які б назвали переможця змагання, ні на робочих місцях, ні на колгоспних садибах не зустрінеш. ФОРМА змагання — конкурс на кращого по професії чомусь залишилась поза увагою комітетів комсомолу. Хоча саме вона допомагає залу-

чити найбільше юнаків і дівчат в щоденне виборювання надпланових кілограмів, центнерів, тоннокілометрів, гектарів. Як з'ясували учасники рейду, серйозною причиною самотанного характеру змагання є мала кількість комсомольських груп на фермах і в бригадах. На 45 членів ВЛКСМ колгоспу імені Урицького — всього одна комсомольська група на фермі № 2. В трьох механізаторських бригадах колгоспу імені Чапаєва 12 комсомольців і... жодної комсомольської групи. А ось в Лозуватському відділенні райоб'єднання «Сільгосптехніка» в групу входять аж 17 комсомольців — ціла комсомольська організація! Дві крайності. І вони говорять про цеглощину комітетам розі колективів, пошуків колективізму і товарищескості в організації змагання.

Нарешті, доводиться говорити про той прикрий факт, що в ході передз'їздовського змагання в комсомольських організаціях колгоспу імені Урицького і Лозуватського відділення «Сільгосптехніка» слабо проводиться політмасова робота. З трьох перевірених організацій лише в колгоспі імені Чапаєва були прочитані лекції для молоді за матеріалами липневих Пленумів ЦК КПРС та ЦК КП України.

Ще понад три місяці триватиме змагання на честь визначних подій в житті країни і республіки. Комітетам комсомольських організацій району час обшукати позицію стороннього спостерігача. Їх місце — організаційно очолити почесну і відповідальну справу — змагання серед комсомольців і молоді в передз'їздовські дні.

Рейдова бригада: І. КУЗЬМЕНКО — секретар партійної організації колгоспу імені Чапаєва, О. ЄФІМКІН — інженер-контролер Лозуватського відділення райоб'єднання «Сільгосптехніка», О. БАСЕНКО — спежкор «Молодого комунара». Компаніївський район.

Дні радянсько-чехословацької дружби

12 листопада в нашій країні почалися традиційні дні радянсько-чехословацької дружби. Організатор їх — Товариство радянсько-чехословацької дружби, відділення якого тепер діють у 127 містах, областях і районах Радянського Союзу.

На промислових підприємствах і будовах, у колгоспах і наукових інститутах пройдуть урочисті вечори і збори, відкриються фотовиставки, що розповідають про плідне співробітництво громадськості двох країн. У робітничих клубах, будинках і палацах культури організовується показ чехословацьких документальних і художніх фільмів, відбудуться зустрічі радянсько-чехословацької молоді, вечори чеської і словацької музики, поезії, вийде у світ літературно-музичний журнал «Москва — Прага».

Багато цікавих заходів готує громадськість міст і районів, які мають побратимів у соціалістичній Чехословаччині.

За традицією дні радянсько-чехословацької дружби закінчуються 10 грудня — напередодні 27-ї річниці Договору про дружбу, взаємну допомогу і післявоєнне співробітництво між двома країнами. Цій даті присвячується урочистий вечір у Московському будинку дружби.

(ТАРС).

ОСТОРОНЬ КИПІННЯ

КОМІТЕТИ КОМСОМОЛУ КОМПАНІЙСЬКОГО РАЙОНУ НЕ ОЧОЛИЛИ ПЕРЕДЗ'ІЗДОВСЬКОГО ЗМАГАННЯ МОЛОДИХ ТРУДІВНИКІВ

дять в час підготовки до наступних XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду КП України. Вже зараз комсомольці і молодь колгоспів області доповідають про виконання своїх п'ятирічних планів, про трудові здобутки на честь з'їзду.

Два місяці минуло з часу, коли високі соціалістичні зобов'язання були ще раз переглянуті, враховані всі можливості і резерви, взяті більш високі темпи праці. І констатувати, що сьогодні комсомольці Компаніївського району залишаються на висоті нових завдань, — це значить говорити про хороші справи, які народилися в ході змагання. Ось кілька фактів з колгоспу імені Урицького. Солідно тут представлена комсомол в механізаторських бригадах — 12 чоловік. Їм належить першість в передз'їздовському змаганні. Комбайнер Микола Лебедко зі своїм помічником Григорієм Яровим зобов'язувалися викопати буряки на площі 90 гектарів. А до закінчення копання вони мали на своєму рахунок 100 гектарів, або 25360 центнерів викопаних буряків. Якщо врахувати, що весь врожай буряків по колгоспу — 58 тисяч центнерів, то екіпаж Миколи Лебедка зібрав майже по-

Миколи Шамка. Делікатний вантаж довірений хлопцеві, а його лише встигає вивозити. А вже комсомолки-доярки Катерина Білецька, Люба Сінчук наближаються до трьохтисячного рубежу по надоях молока, а ферма № 3, де завідує чим комсомолець Іван Пшеченко, 20 жовтня виконали річний план молокоздаті.

ПРИВЕРТАЄ увагу, що комсомольці, включившись в змагання на честь з'їзду, нерідко випереджають більш досвідчених, тих, що мають за плечами десятки років роботи. В Лозуватському відділенні Компаніївського райоб'єднання «Сільгосптехніка» перше місце з усіх показників змагання належить групкомсоргові — зварювальнику Володимирі Олексієнко. Його товариші — токар Григорій Щирий та інструментальниця Софія Олексієнко міцно утримують відповідно четверте і шосте місце. Така

(Закінчення. Початок в газеті
за 14 листопада).

ГРАМОТА... ЩЕ РАЗ ГРАМОТА

Метод заохочування сприяє виробленню внутрішньої потреби робити учинки, які відповідають комуністичній моралі.

В комсомольській практиці ми користуємося ним дуже широко. Розроблена широка школа заохочень: значки, грамоти, премії і т. д. Але чи можна сказати, що цим все обмежується? Іноді букет квітів перемоги, одне слово «спасибі», сам факт, що учинок помічений, схвалений, служить уже достатнім заохоченням, задовольняє самолюбство людини, пробуджує до нових успіхів.

Сьогодні ще не завжди люди роблять добрі учинки через внутрішню потребу: іноді вони виконують із того, що порушення загальноприйнятих правил призведе до неприємних наслідків, або діють заради набуття життєво необхідних благ.

Матеріальне стимулювання є сьогодні важливим фактором у боротьбі за підвищення продуктивності праці. Але надмірне захоплення ним на шкоду моральному стимулюванню може призвести до розвитку некорисливих рис характеру, до втрати почуття колективізму і т. п.

Тепер про інше. Мені доводилося чути від нагороджених: «Ну що це — знову грамоту дали! Куди їх стільки?»

Звідки таке ставлення? Часто один і ті ж передовики заохочуються дуже часто і нерозумно, причому однаковими нагородами і за незначні успіхи, до яких вони самі ж ставляться без гордості. Так порушується правило, якого ми повинні дотримуватися: краще рідше, але вагомніше, за діло, щоб заохочувати.

І. ІЛІНСЬКИЙ.

ПЕДАГОГІКА КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ДІЇ

• ЗАПИСКИ КОМСОМОЛЬСЬКОГО ПРАЦІВНИКА

хочування справді сприймалося як нагорода, вдихалося на нові діла.

Тут часто буває ще одна, мені здається, важлива помилка. Висування кандидатури на заохочення часто робиться одноосібно секретарем або вузькою групою активістів, без участі організації. Вручення нагороди відбувається на якійсь нараді, де нагородженого ніхто не знає. Заохочення в такому випадку має значення тільки для самого нагородженого і робиться за принципом: «Заслужив — одержуй». А хіба в цьому сенсі заохочення — цього заохочення не тільки особистості, але й всього колективу? Хіба сам процес обговорення кандидата, а потім вручення йому нагороди не служить вихованням решти? Адже, заохочуючи одного, виділяючи його із загальної маси прилюдно, ми чим створюємо зразок для наслідування. В процесі виховання ні на мить не можна розглядати колектив і особистість у відірвані один від одного.

В кожній людині закладено прагнення до добра і благородства. Спираючись на це, ми і ведем її до досконалості. Від намого впливу бачити в людині краще, ніжколи навіть те, чого вона не бачить сама, в значній мірі залежить її майбутнє.

ВИЩА ФОРМА ПОВАЖАННЯ

Коли ми говоримо про такий метод виховання, як вимога, то маємо на увазі ті прийоми і засоби впливу на людину, які формують у ній відповідальність за учинки, дисциплінованість і організованість.

Основою вимоги організації до члена ВЛКСМ, як відомо, є обов'язки, які він взяв на себе, вступаючи в спілку. Але основні мотиви поведінки і учинків людини — це його потреби, інтереси, життєві плани. Навіщо спілку гарантує комсомольське підтримку у їх виконанні.

Завдання організації — розвивати здібності комсомольця, давати йому такі конкретні громадські справи, які б задовольняли одночасно його інтереси і при цьому — вимагати їх виконання. Вимога не тільки право, але й обов'язок організації.

Ефективною формою контролю за діяльністю комсомольця є його звіт перед організацією і її керівними органами. Але практика показує, що звітується в основному публічній активності, рядові ж комсомольці — рідко. В березні 1967 року був проведений опит в ряді обласних комсомольських організацій. На питання: «Чи звітує ти перед комсомольськими зборами за виконання доручень?» — ствердно відповіли лише 20 процентів опитаних.

Вимогливість — необхідна якість керівника, організатора. Дисципліна в колективі починає позитивно впливати, коли керівник сам перетворюється на дисциплінованого. Це, я думаю, не вимагає доведення.

Але ось, здавалося б, обернений випадок. Людина всією душею

прагне домогтися найкращих результатів, але не виходить: «Вимагаєш, вимагаєш, а толку ніякого. Ще й ображаються». В чому ж справа?

Користуючись методом вимогливості, не потрібно забувати, що у нього як і в будь-якого іншого методу виховання, є свої конкретні правила і будь-яке порушення їх зводиться нанівець найбагатороднішій дії. Одне із правил — вимога повинна бути реальною.

Дається завдання: «Зробиш за день те й те!» На чому ґрунтується така вказівка? На бажанні швидко одержати результат, мобілізувати енергію працівника. А чи зроблений тверезий розрахунок його можливостей і обсягу завдання? Якщо не зроблений, користь, як правило, буде зведена практично до нуля. І в результаті може виникнути невпевненість в своїх силах або неповага до керівника.

Вимогливість, як відомо, не беззаперечне виконання, а творчість. Організатор вимоги продумує, вказівки, а зробити її розробку — турбота виконавця, справа його розуму, ініціативи, енергії. Виходячи з довіри до цих його якостей і надається розпорядження. Вимогливість керівника повинна виступати таким чином, як каталізатор здібностей та ініціативи працівників.

сказав: «А який толк від покарання? Адже йому, комсомольцю, від наших доган ні жарко, ні холодно...» Думаю, що багато хто погодиться зі мною: в результаті покарання часто не відбувається того самого «усунення від колективу».

Так буває, коли секретар або бюро беруть на себе роль мораліста, вважають достатнім тільки повідомити, прокоментувати проступок, не турбуючись про формування думки колективу, про те, щоб комсомольці висловили своє ставлення до того, що відбулося. Вважається, що коли комсомольці проголосували за покарання, то цим уже й все сказано і «усунення від колективу» відбулося. Але це далеко не завжди так. Важливо, щоб переконання, норми й правила спілкування колективом не залишали місця байдужості ставленню до проступків і порушень, щоб проступок був дійсно, а не формально осуджений. Без цього покарання позбавляється педагогічної цілеспрямованості.

ЗМАГАННЯ... ДЛЯ КОГО?

Людині властивий дух змагання. Соціалізм, створивши нову мораль, зміг використати цю якість на гуманній основі — у формі змагання, спрямованого на загальне благо.

Благо суспільства — вищий моральний критерій змагання. Ми домагаємося, щоб він став основним і в поведінці людини. І тому в оцінці поведінки і досягнень молодого людини зберігаємо всі атрибути, які супроводжують змагання: виявлення переможця честі (вибираємо в керівні органи, в президії, нагороджуємо, присвоюємо звання і т. п.), ставимо в нагород (розповідаємо в книгах, газетах по радіо, телебаченню). Заохочуючи до нових перемог, створюємо тим самим зразок для наслідування.

Духу «суперінтенсива» даний масовий вихід в руслі соціалістичного змагання, де набуваються якості колективізму, навик жити за принципом «один за всіх, всі за одного». Ось в чому суть змагання як методу виховання.

На практиці ж принципи цього методу виховання інколи порушуються. Ось, скажімо, в комсомольській організації заводу (або району) оголошено декілька видів змагання: на зустріч ювілею, «Відривна якість — справа кожного», за звання кращої комсомольської групи і т. д. У кожного змагання свої умови і зобов'язання. В комітеті це виглядає переконливо. Але ж змагання повинні бути, у яких згідно такої системи повинно бути по декілька зобов'язань одночасно! Ось і створюється лише видимость змагання. Змагаються керівники, а в рядових комсомольців виховується байдуже, або навіть іронічне ставлення до нього. В таких випадках порушується одне з основних правил змагання: перед людьми повинні ставитися реальні, конкретні завдання. Невиконання цього правила перетворює змагання у фікцію.

Гласність зобов'язань і ходу змагання, порівняння результатів при підведенні підсумків, своєчасне заохочення, поширення досвіду кращих — ось такі правила, без дотримання яких ефективність змагання як методу виховання зводиться нанівець.

Є ще один момент, про який інколи забувають, але який для нас, організаторів, дуже важливий: переможців.

Молоду людину завжди захоплює нове, незвідане, оригінальне. В його діяльності є періоди злету і природно, спадку активності — свого роду фаза «відпочинку». Цей закон, очевидно, розповсюджується на будь-яку діяльність, в тому числі і на змагання. Але в нас часто буває так: не встигли підвести підсумки одного змагання, а тут вже починають наступити. Все ті ж одинотипні обов'язки, та ж організація, ті ж нагороди.

Необхідно в кожній справі враховувати психологію людини. Між закінченням одного і початком іншого змагання повинен бути етап пронагання нового, роз'яснення завдань і умов, підготовки, якщо можна так сказати, духу змагання, який би відповів настрою колективу. Переконали, що дух змагання в повній мірі присутній тоді, коли кожна людина відчуває, що вона змагається з іншою, навіть коли йде змагання колективом. Що ж стосується питання, чи потрібно взагалі змагання в комсомолі, то, думаю, постановка такого питання протипоказана.

ПЕДАГОГОМ БУТИ ЗОВОВ'ЯЗАНИЙ!

В. І. Ленін говорив, що в політичній діяльності нашої партії завжди є й буде відомий елемент педагогіки. Права цієї думки особливо очевидна сьогодні, коли вирішення багатьох політичних завдань вимагає значного поліпшення всієї роботи по комуністичному вихованню, підвищення виховної ролі громадських організацій, зокрема комсомолу.

Педагогіку не дарма називають однією з найдалекитичніших наук. Проблеми застосування педагогічних знань в комсомольській роботі, зрозуміло, не вичерпуються тим, про які ми говорили.

Основи педагогіки, методи виховного впливу взяті на озброєння багаторічною армією комсомольських працівників, поважає молодь. Письменна практика комсомолу вписує в «комсомольську педагогіку» все нові і нові сторінки.

У центрі міста Новоукраїни, в мальовничому сквері, встановлено напередодні свята Великого Жовтня пам'ятник славному земляку, герою громадянської війни М. І. Мокряку. Ніколи не заросте до нього стежка.

Фото Л. ПАПЧЕНКА.

КАБІНЕТ другого секретаря Голованівського райкому комсомолу нагадував ту ділову пристань, де кидали якір різні довідки, звіти, плани тощо, що надходили з усього району.

Картонні теки зашелесті сторінками планів семінарів пропагандистів при райкомі комсомолу. Зарябили стрункими колонками цифри і прізвиська виступаючих. Як-не-як, гуртків — «Бесіди про соціалістичну економіку» — 38, «Наш Ленінський комсомол» — 31, «Ювільний атеїзм» — 10... За цими числами — сотні комсомольців, які бажать посправжньому наповнити свої знання вагомим вантажем політосвіти. Наскільки це серйозна і відповідальна справа, мабуть, наголошувати не варто. Адже мова йде про освіту, а не про чергову репетицію.

А СТРУМ НЕ ВВІМКНУЛИ...

ЯК В ГОЛОВАНІВСЬКОМУ РАЙОНІ ПОЧАЛИ НАВЧАЛЬНИЙ РІК В КОМСОМОЛЬСЬКИХ ПОЛІТГУРТКАХ

мольців, які бажать посправжньому наповнити свої знання вагомим вантажем політосвіти. Наскільки це серйозна і відповідальна справа, мабуть, наголошувати не варто. Адже мова йде про освіту, а не про чергову репетицію.

І тому відразу з'ясувалося, що в деяких гуртках перші заняття вже були... зрівні. Хоч і неприємно, але цей факт відразу хотілося доповісти прикладами. В колосній Імені Жданова заняття не відбулося з причини хвороби пропагандиста (а замінити його не було ким). В Побужжі з'ясувалося два заняття з вини комітету комсомолу Ніселевого заводу, як пояснив сам секретар комсомольської організації Іван Власюк, і через відсутність знову ж таки пропагандиста.

Коли дитина спіткнувшись на перших кроках, падає, то далі вона йде неохоче, без ентузіазму. Дитина після падіння (!) Може і часто йде охоче! Згадаймо, що в Голованівському районі відбулося лише чотири заняття в політмережі. І вже в вікна, що світять темним блізом, під назвою «не відбулося».

Можливо ми перебільшуємо значимість цих випадків. Адже заняття, ті що відбулися, були на високому рівні, відзначалися змістовністю, активністю слухачів.

Що ж, давайте послухаємо того ж Івана Власюка:

— Заняття проходять цікаво. Між іншим, асим гуртківцям ми придбали загальні зошити для конспектів і олівці. Не вірите?

Охоче віримо. До речі, один такий зошит Анатолія Краснопольського випадково потрапив нам до рук. Дійсно, хоч весь конспект слухача і складався із єдиної сторінки, зате вона мала «переважу» над іншими конспектами тим, що була списана завичайним, простим олівцем. Уже зараз записи трохи стерлися. Через кілька років їх зможе розшифрувати хіба що добре досвідчений архіваріус.

Новий альманах

ІК ВЛКСМ і ІК Димитрівської Комуністичної Спілки Молоді вирішили разом видавати громадсько-політичний і літературно-художній альманах, який передбачається випускати двічі на рік в Москві і Софії — на російській і болгарській мовах.

— В знак вірності молодого покоління двох країн братерській дружбі наших народів альманах буде називатися «Вірність». — сказав у бесіді з кореспондентом ТАРС головний редактор російського видання альманаху лауреат премії Ленінського комсомолу поет В. Фіров.

Сторінки нового видання розкажуть про життя і справу димитрівського комсомолу, про цікавий досвід, корисний комсомольським організаціям нашої країни. Гідне місце в альманаху займають публікації про історичні і класові кореня радянсько-болгарської дружби, про революційні традиції народів братів, про любові спідручність наших армій.

Це приклад із гуртка «Бесіда про соціалістичну економіку».

В інших гуртках можливо, ставляться серйозніше до своєї справи? Розмовляємо з чудовою людиною, пропагандистом ВРС А. І. Петрович, яка керує гуртком «Про комуністичну мораль». Анна Петрівна, дійсно горить своєю справою. Вона багато читає, сама конспектує, намагається у формі бесіди провести заняття, щоб воно захопило, зацікавило гуртківців. Але...

На заняття, як правило, приходять тільки... половина слухачів. Це слова самої ж А. І. Петрович.

Зараз на поверхню роботи Побужської комсомольської організації (йдеться про Ніселевий завод) випливає ще одна велика цікава деталь. З ким з пропагандистів я не розмовляв (нач. автобаз № 14 А. Ю. Теслю, начальником будівництва № 6 тресту «Кіропобудпромбуд» В. С. Бабіним та секретарем партійної організації заводу Ю. О. Петровим) всі вони скаржилися на нестачу потрібної літератури і в першу чергу журналу «Молода комуніст». А цей журнал не переділяла навіть Побужська бібліотека...

НЕВІДНІ справи в багатьох гуртках. Але давайте повернемося знову в кабінет Г. Петренка, що нагадає ділову пристань. Коли ми закінчили ознайомитися зі списками пропагандистів, що були присутні на семінарі у вересні, Галина спершу звернулася до пали, а потім зізналась, що в неї списку як такого нема, зате вже є книжка обліку, яка поки що теж... пуста.

Принагідно, кілька слів скажу про семінари. Їх відбулося два. Один спеціально проводився для пропагандистів гуртків «Бесіди про соціалістичну економіку» лише для пропагандистів — голів колгоспу. Можливо, тут і є рация відокремити семінари для пропагандистів, що працюють із колгоспними гуртківцями, і пропагандистів, що ведуть гуртки на підприємствах. Проте, чи допустимо зволікати із семінаром (тим більше першим) з останніми?

Ще одне. Значиння, те що пропагандисти керівники організацій — дуже добре. В той же час, враховуючи, що це люди великої зайнятості і іноді не можуть приходити на заняття гуртка, то, мабуть, доцільно їм мати своїх заступників. Це питання зараз вирішується в районі. Підкреслимо вирішення, а не піришення. Бо заступників це нема...

На заняттях мало що виконувалося місцевий краєзнавчий матеріал, деякі слухачі не одержували конкретних практичних завдань, що мають бути після кожної теми і т. ін.

Відверто кажучи, політична мережа навантаження Голованівського райкому комсомолу нагадає електромережу, де доти натягнуті в правильному напрямку і в потрібній кількості, але по них забули пустити струм. Ось чому багато політгуртків світять блідим вогником газової лампи.

В. ГОНЧАРЕНКО.
спецкор «Молодого комуніста»
Голованівський район.

Спорт • спорт •

Ті просто-таки не шастали. Суперники ніби були й не зажди агресивними, але взяті над ними верх сповни авангардів так і не змогли. Інколи в першій половині гри протиник втрачав рівновагу од сущим і шперти атак світловодських форвардів. Та потім почерк «Авангарду» ставав іншим. Уболівальники навіть драгували така зміна в стабільності своїх умовств. І ось неістинний результат мисловорічних поєдинків — лише п'ять сходни- на на турнірному табло сезону.

НАДІЇ БУЛИ РЕАЛЬНИМИ

**ФУТБОЛІСТИ
СВІТЛОВОДСЬКОГО
«АВАНГАРДУ» —
ЧЕМПІОНИ ОБЛАСТІ
1970 РОКУ**

Чи не найкраще збагнув таке неутішне становище тренер світловодських авангардів Юрій Махно. Він знав: причина всіх невдач — то в першу чергу прорахунки в загальній фізичній підготовці спортсменів, а потім вже певна технічна блідість, якою «хворіли» й інші команди, що намагалися сягнути найвищого щабля в міжкомандній

першості області з футболу. І коли довелось знову братися за підготовку своїх вихованців до нового сезону, Юрій Махно, в першу чергу, звернув увагу саме на цю прогалину. При пробі сил деяким молодим футболістам навіть довелось залишити команду — те, чого вимагав тренер, здавалось їм недосяжним. А Юрій кликав у колектив новачків, вимірював футболістів аксамблем дружнім підзахистом, майстерним довершенням атак форвардів. І ще турбота про психологічну струну команди.

З перших відповідальних матчів радість В. Діброва, А. Старкова, В. Юр'єва. Ось уже виріває надія заволати кубком області. Та раптом в команді психологічний перелом — Валерія Юр'єва запрошують в «Зірку», а розпал футбольних баталій команду залишають В. Костун, І. Дудаків, які вирішили вчитись в інституті. І тренер замінив їх вихованцями ДЮСШ. Олексій Макаров показує небачений хист стражу воріт. А капітан «Авангарду» В. Дібров з кожним матчем бентежить суперників умільним довершенням атак всієї команди. Світловодці б'ють-що намагаються наслідувати своїх старших товаришів, які вийшли на вищу платформу майстерності. А рівняється було на кого: на Б. Білоуса вже серед київських динамівців, О. Іонов — в гурті майстрів хмельницького «Динамо», В. Юр'єв вдало дебютує в «Зірку».

Рівний «почерк» авангардів вже не могли пере- креслити футболісти жодної команди області. І світловодці виважені виборюють кубок обласного комітету по фізкультурі і спорту, потім — чемпіонський титул обласної ради ДСТ «Авангард». Результативний напад вихованців Юрія Махна і в першості області. Ось уже Ю. Іванчик забиває сотий гол сезону... На завісу футбольних поєдинків року нікому не доводиться сумніватися в реальності надії світловодців: 32 перемоги, серйозні прорахунки лише в зустрічах. З не- замомною волею і тверезою вірою в перемогу світловодці Кіровограда, спортсмени Новоукраїни, Новомиргорода...

Отже, чемпіони області — авангардівці Світловодська! І ось, їх пишаноють в місцевому паладі культури. З нагоди успіху команди енергетиків тут було влаштовано нещир спортивної слави.

Голова обласного комітету по фізкультурі і спорту В. А. Жученко вручив світловодцям перехідний кубок чемпіонів і диплом першого студента.

— Ми постараємось виправдати надії своїх прихильників.

М. ВІНЦЕВИЙ.
М. Світловодськ.

Неабиякого успіху на особисто-командній першості України серед школярів з спортивної гімнастики, що проходила у Львові, добилися кіровоградські спортсмени — вони стали чемпіонами республіки в командному заліку. Вихованки тренерів Ю. Толчинського та Л. Яковської Тамара Никитенко, Людмила Шумихіна та Татяна Каалічєна в особистому заліку ввійшли до п'ятірки найкращих. А ось юнаки — вихованці тренерів В. Підхомутного та В. Куликова «Італія». У них — останнє командне місце.

Ю. СТОРЧАК.

НА ПІДНЕСЕННІ

Вершини спортивною майстерності можна досягти різними шляхами. Одні добиваються високих результатів за рахунок фізичного обдарування, а інші — за рахунок працьовитості. Я особисто симпатизую спортсменам, які досягли високих результатів, дякуючи своїй старанності. Іх, як правило, відрізняє скромність, взаємовиручка, уміння розподілити свій час.

Ось, наприклад, студент четвертого курсу факультету фізвиховання нашого інституту Олексій Януков. Він належить до спортсменів ґрунтовних. В інститут прийшов, маючи вже за плечима службу в рядах Радянської Армії та стаж фізкультурної роботи. Спочатку було важко. Дуже хотілось добути високих спортивних показників, але ж треба було також наполегливо вчитись.

За справу Олексій взявся рішуче і палко, але успіх прийшов не відразу. Навіть, спочатку результати з бігу на півторакілометровій дистанції значно знизилися. Інший би кинув заняття легкою атлетикою, а Олексій, навпаки, почав тренуватись ще з більшими завданнями. Доводилось тренуватись при будь-якій погоді, за основу підготовки були взяті кросові тренування, біг на шосе, доріжках стадіону.

Олексій готувався позитивно рекорди області в бігу на 5 тисяч метрів, та зробив це не він, а його товариш по команді Володимир Бут, який стартував у Києві. Правда, Олексій реабілітував себе перемогами в кросі, але повного задоволення не мав: бажав перемогти на доріжці і виконати норму першого спортивного розряду, наблизитись до рубежу кандидата в майстри спорту. Інтенсивні тренування в цьому році Олексій розпочав

лише після того, як було переглянуто річний графік тренувань. Та й в нього були інші обов'язки, адже комсомольці факультету вибрали його своїм вожаком і треба було встигати всюди. І комсорг справлявся з усім. В його записній книжці тільки «4» та «5», в щоденнику тренувань — жодного пропуску.

Весну розпочав стартами в Ялті, потім — Кіровограді. Вже перші забіги показали, що праця затрачена не дарма. На першості факультетів фізвиховання вузів УРСР Олексій виборює третє місце в бігу на 3 тисячі метрів, і що найголовніше — показує результат, який під- рази на 9 секунд вищий від обласного рекорду. 14 хвилин і 48 секунд були потрібні йому, щоб пробігти 12,5 кола.

Олексій зараз на піднесенні. Він готується до штурму рубежу на рівні кандидата в майстри спорту. Особливо радий успіху свого друга Володимира Бута, який вже виконав кандидатський рубіж, беручи участь в забігу марафонців в Естонії. Але й сам він горить бажанням подолати цю висоту найближчим часом.

Друзі-однокурсники люблять свого ватажка. Він завжди дає добру раду, але й не приковує своєї думки, коли поступок йде арріріз з інтересами нашого спорту.

Мені приємно працювати з О. Януком. Думаю, коли він буде хорошим педагогом, його вихованці будуть теж долати майстерські рубежі.

М. ФУКС,
зав. кафедрою спорту
факультету фізвиховання
Кіровоградського педінституту.
На фото: О. Януков на тренуванні.
Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

НА РІЗНИХ ПОЛЮСАХ

ТРАДИЦІЯ—ИТИ ПОПЕРЕДУ

В Ульяновському райкомі ДТСААФ та в райкомі комсомолу мені рекомендували побувати в колгоспі імені Орджонікідзе, де справи з питань оборонно-масової роботи кращі, ніж будь-де в районі.

Секретар парторганізації колгоспу В. Г. Бліндер розповів про успіхи односельчан в соціалістичному змаганні за право підняти трудовий рапорт Кіровоградщини XXIV з'їзду КПРС. Молоді хлібороби разом з старшими товаришами виростили багатий урожай зернових (по 30,8 центнера з кожного гектара (план 25,8) пшениці — 39,7 центнера з гектара (план 30,5).

Поряд з рішенням виробничих питань тут велику увагу приділяють оборонно-масовій роботі, і в першу чергу, підготовці допризовників до служби в лавах Радянської Армії. Це питання — в центрі уваги партійної, комсомольської та профспілкової організації.

Головою комітету первинної організації ДТСААФ колгоспу О. Шевчук став більше року тому. Спочатку було важко, бо Олександр

як секретар комсомольської організації, мав багато невіддільних справ. Допомогло правління колгоспу, партійна та профспілкова організації: виділили кімнату для гуртківців, закупили малокаліберні винятки та пістолети. Разом з учнями місцевої школи молоді збудували тир. Тепер у колгоспі постійно працюють секції з автомострілецьких видів спорту. Лише за програмою V спартакіади з технічних видів спорту комітет ДТСААФ провів п'ять змагань, в яких брали участь більше 300 чоловік.

Складаються нові традиції. Наприклад, в день свята працівників сільського господарства завжди проводяться стрілецькі змагання на честь першого голови колгоспу Нікитина Аркадія Івановича. Немиропано- го, який загинув у роки Великої Вітчизняної війни. Часто проводяться лекції, вечори зустрічей з воїнами-земляками, які приїждять у відпустки, з ветеранами громадянської та Великої Вітчизняної війни. Ці ж темі присвячені баристо оформлені в сільському Будинку культури стени «Заповітам Лені-

на пірі». «Народ і партія — єдині». «Герої-комсомольці». А стени «Вони захищали Батьківщину», присвячений односельчанам.

Заслуговує на увагу і така форма роботи, як постійні зов'язки з Героями Радянського Союзу. Наприклад комітет ДТСААФ веде листівне листування з Олексієм Петровичем Мересєєвим.

Велику увагу приділяють в колгоспі підготовці до Всесоюзного огляду спортивно-ї оборонно-масової роботи та змагань комсомольців та молоддю екзамєну з фізичної та військово-технічної підготовки. Всі комсомольці екзамєн здали успішно, а юнаки призовного та допризовного віку здали також нормативи комплексу ГЗБ.

Зараз низовий колектив ДТСААФ колгоспу імені Орджонікідзе за покликом колективу Горьківського авіаційного заводу включився в соціалістичне змагання за гідну зустріч XXIV з'їзду КПРС.

В. МАШУК,
старший інструктор
обкому ДТСААФ.

В Новоукраїнці відкрито новий ресторан «Україна». Красиво оздоблений, він радує око і всередині, і зовні. Працюють в ньому такі ось веселі і привітні дівчата, як Галина Дудурич. (Фото ліворуч).

Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

ШІБІ песняні струни, з усіх околиць села Солгутаго збігаються вранці до школи діти. Старшокласники — люди статечні, крокують повільніше, вперше не ступають по пружкій пішій вулиці, обабіч якої виростають дерева.

Не заплітається й Галина Семєніна Мельник, хоч іде, ніби й не поспішаючи, в центр гурту юнаків і дівчат. Вони оточили її щільним піяклом, продовжують ту розмову, яку вчора і позавчора вели.

ОКРЕМА ТЕМА

● **БІЛЯ ПАРТИ —
МОЛОДИЙ УЧИТЕЛЬ**

У колективі вчителів Солгута- ської середньої школи третій рік трудиться комсомолка Галина Семєніна Мельник. Та, що в гурті старшокласників не відрізняється — не висока, з русими волоссями. Вона викладає математику в четвертих класах, а в старших — англійську мову. Фахівці можуть здивуватись таким збігом, тому поспішаємо: Галина Семєніна закінчила відділ математичного факультету Одеського державного університету, де викладає математику дисципліну «Ведось англійською мовою». Невже вона ніби розмовляє російською.

Зграйка учнів збіглась до куточка, де вишитою спіжій номер шкільної етикетки. Вн не подібний до тих, що поряд. Ні, не лише художнім оформленням, а й тим, що вишито англійською мовою. Хлопчики і дівчатка читають, колективно перекладають кожне допис, бо ж цікаво знати, про що написано.

Щоб поглибити знання учнів із свого предмету, вчителька використовує не лише ті посібники, які є в школі, а й допоміжні. Вона передає в школу для користування власну бібліотеку. Скільки там захоплюючих опо-

відань, казок, віршів. Окрім того, на її адресу надходять багаті періодичні видання: газет, журналів.

У дні, коли людство відзначало п'ятнадцяту річницю створення народження Володимира Ілліча Леніна — вчитель цієї школи готувала спеціальні реферати з праць засновника Комуністичної партії Радянської держави. Окрему тему обрали собі Галина Семєніна. В рефераті, який ніколи зберігається в шкільній музейній кімнаті, розповідається, як твори Леніна знаходять стежку

до серця трудящих Англії. Дослідження досить обґрунтоване. Треба було перечитати багато літератури, щоб написати такий реферат.

Комсомолка постійно працює над підвищенням своїх знань. Бо у цьому немає меж, немає кінця. Вона читає багато про досвід роботи кращих вчителів республіки, області, району і все найцінніше, що може дати добрі школи, бере до скрині, щоб робити шкільний запис, записувати любов до знань з своїх вихованців. Таку ж мету мають знати в гурті іноземної мови, який веде Галина Семєніна Мельник.

І ще один цікавий захід здійснюють учні. Вже кілька років при школі діє клуб інтернаціональної дружби. Його члени пишуть листи своїм друзям у Болгарію і одержують сповнені щирості відповіді. На Новий рік — чекають посилок, самі готують подарунки. Так заклада в альбом зібрано листи фотографії. І той альбом, і клуб інтернаціональної дружби — так турбота молоді вчителів.

М. СІВАК.

М. Гайворон.

СВЯТО ДРУЖБИ

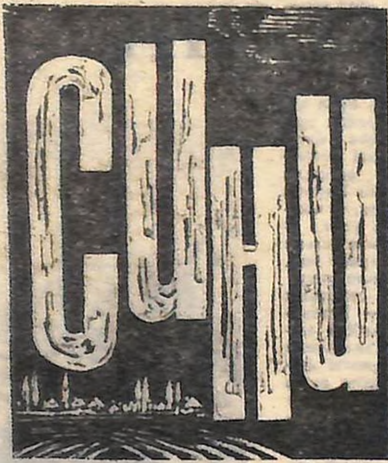
ПРАГА, 16 листопада. (ТАРС). Широко й урочисто проходить у Чехословаччині традиційний місячник чехословацько-радянської дружби. Цій події присвячені численні радіо- і телепередачі, концерти, спектаклі.

Великим успіхом у чехословацьких любителів кіно користується фестиваль радянських фільмів. Найбільшу увагу привер-

нули до себе художні кінокартини «Посол Радянського Союзу» режисера Г. Натансона і «Чайковський» режисера І. Таланкіна. Демонстрацію фільму про великого російського композитора було на численні прохання празьких глядачів продовжено на тиждень.

Центральне місце в програмі місячника займають Дні радянської культури. Вони тільки почалися, але квитки на концерти і спектаклі радянських майстрів мистецтва давно продані.

Микола СТОЯН

ПОВІСТЬ

(Продовження. Початок в газетах за 29, 31 жовтня та 3, 5, 7, 10, 12 та 14 листопада).

Не пролунало салюту, хлопці берегли небо для інших стріч, загорнули яму, на грубо витесаному із ясеня стовпчику простим олівцем Микола написав:

«Курсанти-трактористи

Антін Дрімлюга — 1925—1941

Аврам Верба — 1924—1941

Загинули за Батьківщину».

—13—

Гнітюче почуття не лишало нікого... Колонна рушила у ніч, у нову зливу, до Дніпра, що чекав і не міг дочекатися її, що ніби віддалявся від них.

Війна затихла, причаїлась від густого дощу, трактори натужно ревли, долаючи круті схили. Піскуваті і глинясті, вони немов не хотіли пускати колону вперед, думалося здолати хоч тридцять, хоч соток кілометрів, а кілометри тієї ночі були довгими. Машина пробуксовувала, відмовлялися виповзати на круті узгір'я, Степан Якович сам сідав за кермо і виводив неслухняні, бунтівливі, знеможені трактори, а на окремих схилах хлопці виносили машини майже на руках. Вимагалися, вибрюхалися, мовчазні, рішучі, поскидали пудові чоботи. Дехто скинув і фуфайки. Никифор пропоров босу ногу гвіздком в темряві, витяг його і жбурнув геть. Ногу обмотав ганчіркою і йшов з усіма. На причепі сиділа акутана ряднама одна Оленка і теж не спала в ту пекельну ніч. Їй не було ні кінця, ні краю. Дісталось всім по повній чаші, та всіх найбільше вразив Микола: темін, хоч око виколи, вітер і дощ, все розгасло, лабіринти шляхів, ніякого компаса, а він віз колону по вірному шляху, до маяків — сіл, що непомітно вирінали з дощу і негоди.

Дощ ішов уся ніч, лише під ранок визорілось, засяяли зорі. Вітер з південного змінився на північний, холодний і рвучкий, він посилювався, пройшов до кісток. Коли вже не було ніяких сил, на світанку широка, густа степова лісосмуга прийняла їх у свої обійми, хоч трохи захистила від вітру.

Замаскували трактори, а потім зійшлися до причепа, і він не пізнав їх. Таке видіння, таку картину годі було й пригадати. Босі, в болоті, в мазуті, в глині — одні очі блищали.

Навколо була тиша й безлюддя, десь далеко лишилась війна і недалеко село з трьома вулицями немов вимерло. З нього придибав дядько з глибоко запаленими очима, він казав, що чув, як гули їхні машини, думав, що танки.

— А як тут, дядьку, бої близько не чуто?

— Гупає, а де — хтозна. Туди — до Дніпропетровська.

— До Дніпропетровська? Він недалеко?

— Та верстов з п'ятдесят!

— Що? Микола, де твоя карта?

Миколина карта ствердила дядькову мову. Від них відлетіла втрома. Знайшли недалеко озере, геть переповнене водою, полюкали себе, одіж, чоботи, тягли відрами воду до тракторів, змивали й з них бруд і болото.

Дядько тупцював біля голих, як мати народила хлопців, показував цілком, що за соняшниками є баштан, хай беруть мішки і несуть скільки зможуть кавунів і динь, бо він гасом оббризкає їх, щоб не дісталися німцям. Два голі з двома лантухами пішли у соняшники, на баштан.

Степан Якович сердився:

— Та понадівайте хоч труси, ідоли, Оленка ж он!

— Оленка заснула А одіж сохнє!

Ніби отямившись, дужче почало гріти землю сонце, і вона запарувала, підіймався легенький туман і вітер притих, два голі притягли два лантухи кавунів. Черговий кухар похливав:

— Прошу до столу, перелітні птахи! «Перелітні птахи», вже в трусиках і майках оточили «стіл» — розстелені на траві рядна, а на них звичайнісніданок—все, що ще залишилось у промочених торбах: хліб, ковбасу, сало, цибулю — і... сім пляшок московської. Степан Якович обвів їх суворим поглядом. Знайшли час для горляки! Ну, звичайно, зараз Володя щось засвіває!

Володя м'яко, винувато всміхнувшись, сказав:

— Степане Яковичу! То нам матері в дорогу покляли. Ми не пили й не збиралися пити. Ви ж не бачили нікого з нас п'яним. Але ж нім яка була, ми до кісток перемерзли. Дозвольте, щоб хоч трохи зігрітись!

В майках, засмаглі і дужі, от тільки синці під очима і на плечах, і на спинах. Чогось Никифор ногу ганчіркою об'яв'яв, що у нього там таке? І як це він не помітив, що у Данила Ярчука і в Чорнухи сивина? В шістнадцять років! То правда — перемерзли до кісток, не міг же їх і пізнати — в болоті, глині й мазуті. Усміхнувшись:

— Навідайте!

Першому — йому, бо склянок було небагато.

— Хлопці! Мені б вам багато сказати, та я скажу одне, що вірив вам і вірю. А ще скажу вам: спасибі, що не гнетесь, що йдете! Спасибі!

Випив до дна, віддав у якісь руки склянку, йому — хліб і цибулю, шмат ковбаси, посидів і забрався у причеп до Оленки, що зігралась і спала.

Степан Якович після вчорашнього вечірнього нальоту вдень їхати не наважувався, та йому стало легше — одже ж Дніпропетровськ недалеко, примостився і сам на возі, і дивився через кленове гілля на поля.

А на полі нескошеної лисини погодював вітер, спорожнілі колоски розгубили зерно. Буряки позростали бур'яном мишім і лободю. І таке чинилося по всьому Правобережжю — від моря і до сіл Кіровоградщини.

Важкі думи не кидали його, а вітер лопотів листом, а сонячні промені пробірались через густе гілля, і він заснує, спав би й до вечора, та хтось нечутний, невидимий торкнув його рукою і зашептав:

— Вставай, Степане, нова біда в колоні!

—14—

Мирон читав листівку, в якій паплюжилось все найрідніше, найдорожче, найсвятіше і неначе в захопленні підвищував голос:

«Українці! Кидай зброю, кидай пісок у мотори автомашин, тракторів, танків, літаків, кидай грудочки цукру у пальце. І з цим листком з'являйся до німецьких військ, він буде тобі перепусткою, він буде твоїм визволенням від смерті, від большевицького рабства!»

Ніхто не вирве її в пикатого Мирона з рук, ніхто не вдарить по огидному обличчю, він сам зупинився, шморгнув носом-картоплиною, своїм совиним оком оглянув усіх:

— То як, ви друзяки, — туди, — показав рукою на схід, де синіли й синіли далі, де підіймалися на Правобережжі піскуваті придніпровські гори. — Чи сюди? — Показав рукою на залишений захід, де лежали стопані і вимолочені танками, гарматами, підводами, тракторами пшениці, ячмені, лани кукурудзи, буряків, соняшників.

Хлопці мовчали, а він говорив: — Краще туди, назавд, у Тарасівку. Нащо нам ці ночі, нащо нам ця каторга? І попередь фронт, а там і смерть, і каліцтво. Гинуть же в ямі Воронок, Бабенко, Дрімлюга, Верба. Гарячого заліза і мін, і бомб у німців вистачить для всіх. Казали ж, що жодного вершка землі не віддамо, а що вийшло? Кінець усьому... Наш комісар спить, а ми убиті. То йому повороту назад нема — комуніст же... А ми молимо, нам жити треба. Ми — прами й лисам. Сховаємось десь у уривці, фронт прольде — ми додому. В мене цих листівок-перепусток багато, є для всіх, ніхто нас у полон не візьме, військовий одягу не носимо!

Про все він подумав і все обдумав, мерзотник! Про все розсудив по-своєму, хто гніє у землі, кому повороту назад нема, а кому жити треба, все своїм кущим розумом розсудив.

Важко дихати, важко дивитись на світ, важко згадувати, що ще вранці їм, як синам, казав спасибі за дорогу, за похід, за дні і ночі, за те, що не гнущся, казав, що вірив і вірить їм.

Не має й він зброї — а то б купю у серце...

(Далі буде).

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СЕРЕДА, 18 Листопада.
ПЕРША ПРОГРАМА. 11.00 — Телевісті. (К). 11.10 — Телефільм. «Радянська пісня... Георг Отс». (К). 11.35 — «Шкільний екран». Історія для учнів 7 класу «Розвиток російської культури в XIV — XV століттях». (К). 12.10 — Художній фільм. «Десята частка шляху». (Кіровоград). 16.20 — Населенню про цивільну оборону. «Що треба знати про евакуацію». (Кіровоград). 17.00 — «Поневський телетеатр-50». (Львів). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — Програма передачі. (К). 18.03 — Світ соціалізму. (М). 18.35 — Навзустріч XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду КП Ук-

раїни. «Будівництво і технічний прогрес». (К). 19.15 — Бесіда лікарів. (К). 19.25 — «Музичний салон». Вечір старовинної сонати. (Кіровоград). 19.55 — «Закон і ми». (К). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.00 — Наші оголошення. (Кіровоград). 21.05 — Художній фільм «Десята частка шляху». (Кіровоград). 22.20 — Телефільм. «Милість долі». (Кіровоград). 22.45 — Українське кольорове телебачення. «Мистецтво України». (К). 23.45 — Телевісті. (К).

ЧЕТВЕР, 19 Листопада.
ПЕРША ПРОГРАМА. 10.05 — Новини. (М). 10.15 — Програма передачі. (Кіровоград). 10.20 — Художній фільм «Роз'язка». (Кіровоград). 11.35 — Кольорове телебачення. Мультифільм. «Дзеркальце». (М). 11.45 — Для школярів. «Краю рідний». (М). 12.15 — «Заради життя на землі». Документальний фільм. (М). 12.45 — Телевісті. (К). 16.05 — «За перевалом перевал». (Кіровоград). Телефільм. 16.35 — «Голубий екран — школярам». Російська література. «О. Пушкін у риганці». (Кіровоград). 17.00 — Для школярів. «Клуб юних олімпійців». (Ворошиловград). 17.30 — Рішення літневих пленумів ЦК КПРС — у житті. (К). 17.40 — Телевісті. (К). 18.00 — Для дітей. «А у нас у дворі». (К). 18.30 — «Ленінський університет мільйонів». (М). 19.00 — Програма «Час». (М). 19.30 — Сьогодні День ракетних військ і артилерії «Я громадянин». (К). 20.10 — Кольорове телебачення. Чемпіонат СРСР з хокея. ЦСКА «Динамо» (М). В перерві — «Село, п'ятирічка дев'ятого». (Кіровоград). 21.45 — «На дачі легіс точді». Художній телефільм. (М). 22.55 — «Концерт». (М). 23.25 — Телевісті. (К).

Редактор В. ПОГРІБНИЙ.

УМАНСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ім. П. Г. ТИЧИНИ

ОГОЛОШУЄ НАБІР

на платні заочні підготовчі курси для вступу на заочне та стаціонарне відділення (спеціальності) «Математика», «Математика і фізика», «Біологія і хімія».

Бажаючі навчатись на курсах подають заяву на ім'я ректора Інституту, в якій зазначають факультет, спеціальність та форму навчання.

Зарядовані на підготовчі курси виконують контрольні роботи, одержують письмові та усні консультації, а за два тижні до вступних іспитів (травень—червень) навчаються без-

посередньо в Інституті. Крім цього, будуть проводитись заняття в містах: Заєнігородка, Гайсин, Умань.

Прийом заяв до 1-го грудня 1970 року.

Плата за навчання 10 кбб. за весь період (гроші переписуються поштовою переказом на розрахунковий рахунок № 14102 в Уманському відділенні Держбанку).

За довідками звертатись в навчальну частину з 9.00 до 16.00, телефон 21-08.

Музична скринька

Голоси улюблених акторів, рідних і друзів, грампластинки можна записати і прослухати власником магнітофона «ДНПРО».

Магнітофон «Дніпро» відзначається високою якістю і чистотою запису на плівку. На ньому можна здійснювати запис від мікрофона, радіотрансляційної мережі або радіоприймача, а також перезапис грампластинок за допомогою електропрогравача. Магнітофон «ДНПРО» призначений не тільки для індивідуального користування. Він незамінний у клубах, палацах культури, у навчальних кабінетах, для самоконтролю при вивченні іноземних мов, виконанні музичних творів.

Магнітофон «ДНПРО» вам пропонують магазини культтоварів споживчої кооперації.

УКООПТОРГРЕКЛАМА.

УВАГА! НА СТАРТ!

Друзі, хто з вас бажає займатись велосипедним спортом, мріє про хороші результати і лідерські майки, перш за все, повинен придбати надійну машину.

У магазині спорттоварів споживчої кооперації ви можете купити велосипеди різних марок вітчизняного виробництва та підшипники до них.

Гонючі й дорожні велосипеди вітчизняного виробництва чудово зарекомендували себе на багатьох міжнародних змаганнях, витримали конкуренції з найкращими зарубіжними марками.

Щасливого старту вам, друзі!

УКООПТОРГРЕКЛАМА.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36,
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35,
відділу військово-патріотичного виховання і спор-
ту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР», орган Кіровоградського
обкома ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова, обласного управління
по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.